מאין באו הסיפורים

ארה"ב (אינדיאנים – סנאקה)

חי פעם נער בכפר של סנאקים. אבא ואמא שלו נפטרו כשהיה עוד תינוק וטיפלה בו חברה של אמו שנתנה לו שם "היתום"
הנער גדל בריא וחזק, וכשהתבגר אמא חורגת נתנה לו קשת וחצים ואמרה:
"הגיע זמן שתלמד לצוד. לך מחר ליער וצוד ציפור כלשהי, מה שרק תוכל."
בבוקר היא נתנה לו תירס מבושל ואת השאריות ארזה לו לדרך. היתום יצא ליער ונתקל בציפורים שונות. כשחזר הביתה, צרור שלם של ציפורים היה קשור לחגורתו.
מדי יום היה היתום יוצא ליער עם קלח תירס והיה מביא הביתה כל פעם יותר ויותר ציפורים ניצודות.
ביום התשיעי הביא כל כך הרבה ציפורים שאמא חורגת יכלה לחלק אחדות לשכנים.
ביום העשירי הוא יצא כרגיל ליער, אך הפעם למקום מרוחק יותר מאשר כרגיל. בסביבת צהריים הרגיש שקשרי הנוצות שעל חץ אחד התרופפו קצת. הנער חיפש מקום נוח כדי לשבת ולקשור טוב יותר את הנוצות ומצא קרחת יער קטנה.
במרכז הקרחת עמדה אבן שטוחה, עגולה וחלקה.
היתום ניגש אליה, התיישב והתחיל כבר לטפל בחץ שלו כששמע פתאום קול:
"תרצה שאספר לך סיפור?"

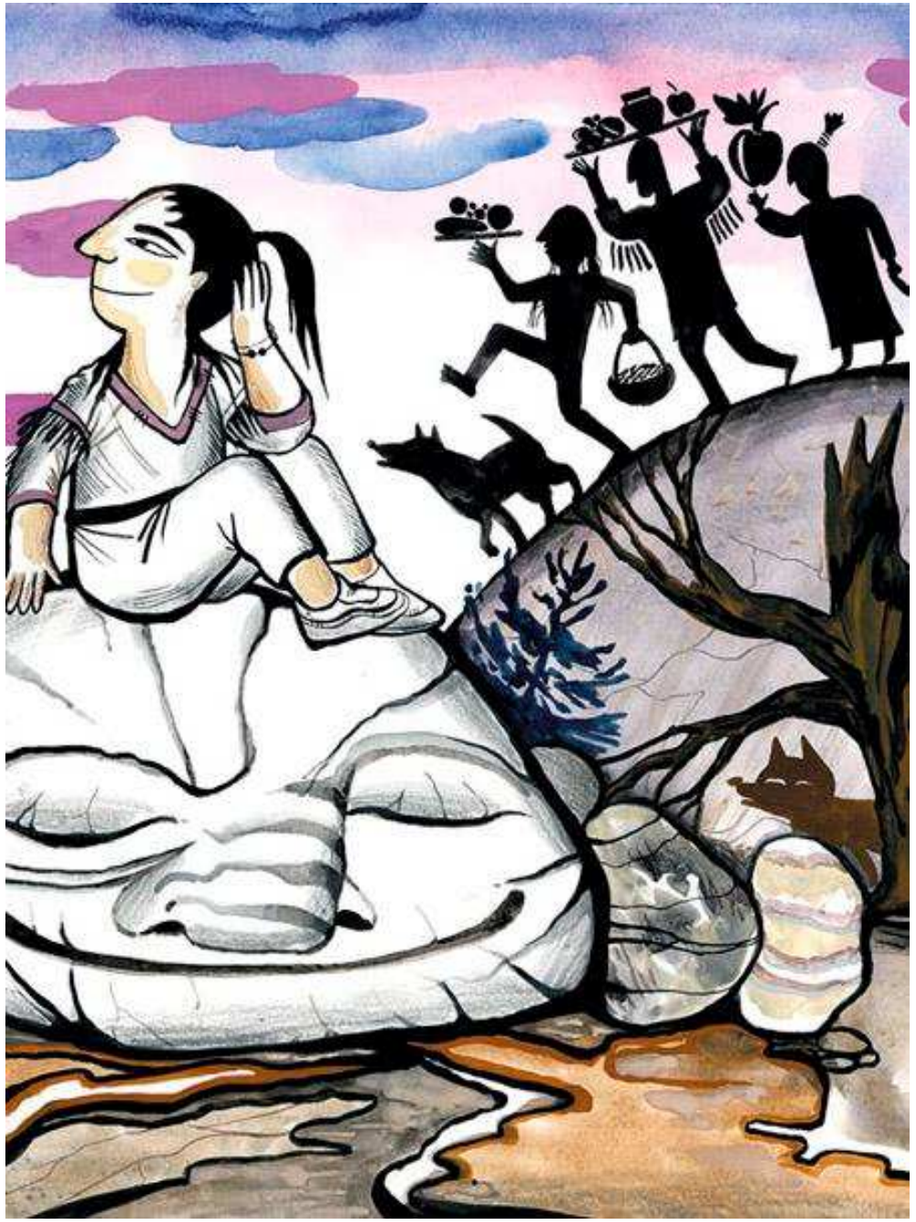

היתום הסתכל סביב ולא ראה איש. הסתכל אחרי האבן וסביבה ושוב חזר לקשור את החץ.

"לספר לך סיפור?" שוב שאל אותו מישהו בלתי נראה.

הנער הסתכל הנה והנה – אין איש! אז החליט לבדוק מי משטה בו. הוא הקשיב היטב וכשהקול נשמע שוב הבין שהוא יוצא מהאבן. היתום שאל:

"ומה פירוש לספר סיפור?"

"זה לספר על מה שהיה לפני הרבה זמן. אם תיתן לי את מה שצדת היום, אספר לך סיפורים."

"קח!"

והאבן התחילה מיד לספר על מה שקרה לפני שנים רבות. וכשרק נגמר סיפור אחד האבן הייתה מתחילה בסיפור שני. הנער ישב בשקט, הוריד את

ראשו והקשיב. לקראת הערב האבן אמרה:
"עכשיו ננוח. תחזור מחר. אם ישאלו אתך על הציד תענה שלא צדת ציפורים רבות כי הן עכשיו כל פעם פחותות יותר."
בדרך חזרה הנער צד עוד חמש ציפורים. כשאמא שאלה אותו מדוע צד כל כך מעט ענה, כפי שלימדה אותו האבן, שעכשיו יש פחות ציפורים ביער.
גם למחרת יצא היתום עם קשת וחצים ועם קלח תירס, אך שכח לגמרי על הציד. הוא חשב רק על הסיפורים ששמע מהאבן. עכשיו צד ציפור רק אם אחת כזו הופיעה בדרכו, אבל אחר כך הלך ישר אל קרחת היער.
כשהגיע לשם שם את הציפור על האבן ואמר:
"באתי! הנה לך מה שצדתי. ועכשיו - סיפורים."
והאבן סיפרה לו סיפור אחרי סיפור. ולקראת לילה אמרה כמו קודם:
"ועכשיו ננוח עד מחר."
בדרך הביתה הנער ניסה לצוד עוד איזו ציפור, אבל היה כבר מאוחר והציד לא צלח.
באותו לילה האם התלוננה אצל השכנות שקודם, כשהיתום רק התחיל לצוד, הוא היה חוזר הביתה עם הרבה, הרבה ציפורים. אבל עכשיו הוא מביא רק ארבע או חמש. וזה אחרי יום שלם של ציד! משהו כאן לא בסדר. או שהוא זורק את הציפורים או נותן אותן לחיה כלשהי. או אולי רק מתעצל? והשכנות יעצו לה לשלוח נער אחר, מבוגר יותר, שיעקוב אחרי היתום.

באותו היום היתום צד הרבה ציפורים. אך לקראת צהריים עזב את הציד ומיהר, כמה שרק יכול היה, לאן שהוא.

הנער הגדול עקב אחריו והלך בעקבותיו, הגיע לקרחת היער ושם ראה שהיתום התיישב על אבן גדולה ועגולה. וכשהתגנב קרוב שמע איזו שהם דיבורים. כשהבין מי המדבר ניגש אל היתום ושאל:

"מה אתה עושה כאן?"

"שומע סיפורים."

"ומה זה - סיפורים?"

"זה על דברים שקרו לפני הרבה זמן. שים את הציפורים שלך על האבן ואמור: 'באתי לשמוע סיפורים'."

הנער עשה כפי שהיתום אמר לו והאבן התחילה לספר גם לו. שניהם הקשיבו עד שקיעת השמש ואחר כך האבן אמרה:

"עכשיו ננוח. תבואו מחר."

הפעם היתום צד רק שלוש או ארבע ציפורים. וכשאמא שלו שאלה את הנער הבוגר מדוע הבן שלה צד כל כך מעט, זה ענה:

"הלכתי אחריו כל הזמן. אחר כך שוחחנו, אחר כך צדנו ביחד עד שהגיע זמן לחזור. והרבה ציפורים לא מצאנו.."

למחרת הנער הגדול אמר שילך עם היתום לצוד. הקשבה לסיפורים מצאה מאוד חן בעיניו. הם הלכו ביחד ועד הצהריים צדו צרור שלם של ציפורים. ובצהריים באו לקרחת היער, שמו את הציפורים על האבן ואמרו:

"באנו. הנה מה שצדנו. ועכשיו תתחילי לספר סיפורים!"

הם ישבו על האבן והקשיבו עד הערב, ואחר כך האבן אמרה:

"עכשיו ננוח עד מחר."

בדרך חזרה ניסו הנערים לצוד עוד משהו, אבל היה כבר מאוחר והם לא הצליחו.

כך עברו ימים אחדים. ואז האם החורגת שכרה שני גברים מבוגרים, כדי שיעקבו אחרי הנערים. שני האינדיאנים הלכו לפי העקבות וראו שהנערים באים לקרחת היער, שמים את מה שצדו על אבן גדולה ועגולה, יושבים עליה ומקשיבים, ממש כאילו שומעים קול כלשהו. ומדי פעם אומרים בהתפעלות:

"נו ונו!"

"נלך ונראה עם מי הם שם מדברים" אמר אינדיאני אחד לשני. הם ניגשו לאבן ושאלו:

"מה אתם עושים כאן, נערים?"

הצעירים נבהלו אבל אחר כך היתום אמר:

"תבטיחו שלא תספרו לאף אחד."

המבוגרים הבטיחו ואז היתום אמר שוב:

"עלו ושבו על האבן."

וכשהמבוגרים עשו כך הוסיף:

"עכשיו תמשיכי! אנו מקשיבים!"

ועכשיו כל הארבעה ישבו בראשים מורדים, השתדלו לא להחמיץ אף מילה, והאבן סיפרה וסיפרה סיפורים.

הפעם האבן אמרה בערב:

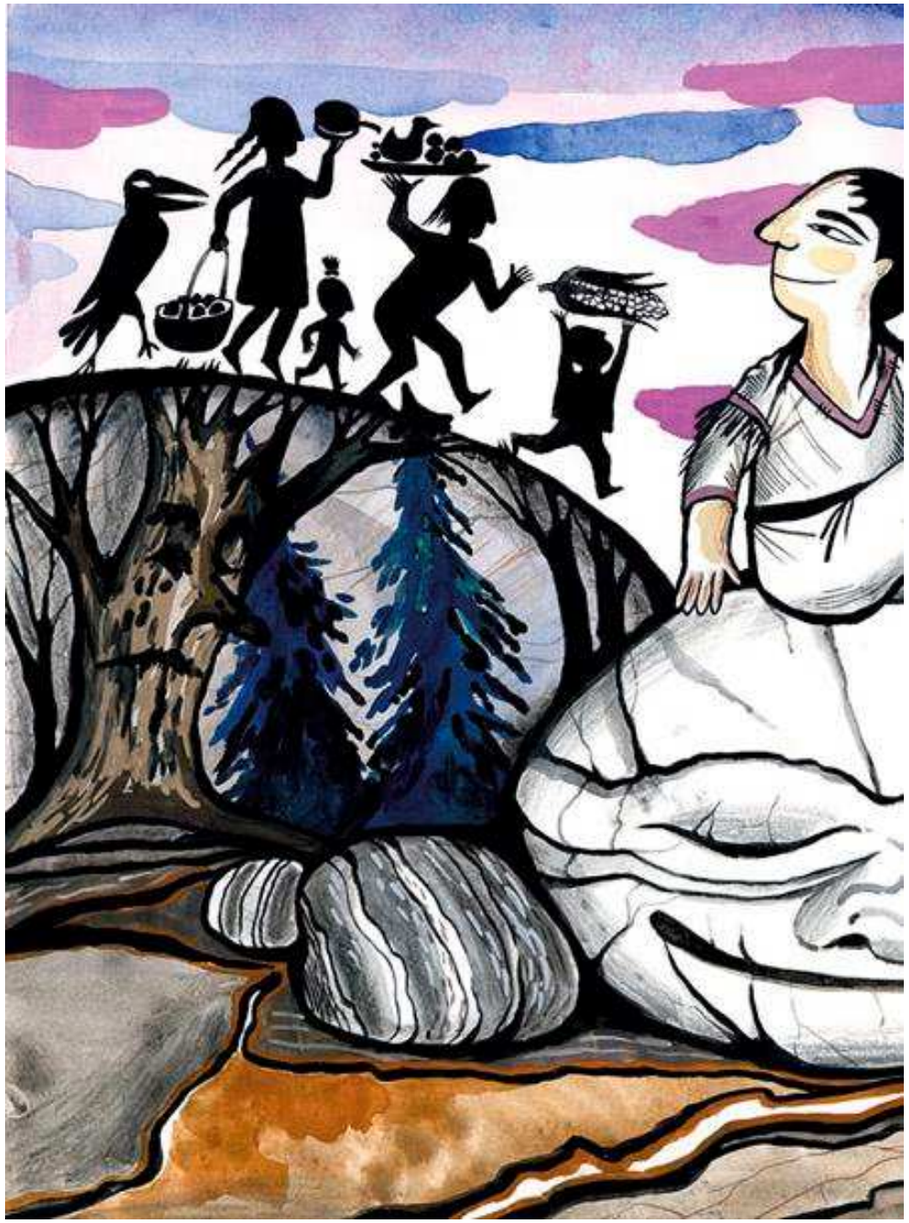

"מחר יבואו-נא כל תושבי הכפר שלכם וישמעו את הסיפורים שלי. וכל אחד יביא אתו דבר מה למאכל. וצריך לפנות מקום כדי שכולם יוכלו לשבת בנוחות.

ועוד באותו הערב היתום סיפר לצ'יף הכפר על האבן המספרת סיפורים, והעביר לו את המסר שלה. והצ'יף שלח אנשים למסור זאת לכל המשפחות בכפר.

למחרת בבוקר כל הכפר הלך אחרי היתום. כל אחד הביא אתו בשר או לחם ושם על האבן.

האנשים התיישבו במעגל וכאשר כולם השתתקו האבן דיברה:

"אספר לכם עכשיו סיפורים על מה שקרה לפני הרבה, הרבה זמן. העולם נראה אז אחרת וקרו דברים מאוד מעניינים. מובן שלא את הכל תוכלו

לזכור, אבל תשתדלו. תקשיבו עכשיו!"
וכל תושבי הכפר ישבו והקשיבו לכל מילה של האבן. ומדי פעם מישהו אמר "נו ונו!".
כאשר השמש נעלמה אחרי האופק האבן אמרה:
"כן, זמן לנוח. בואו מחר ותביאו אתכם בשר ולחם."
ולמחרת בבוקר כל תושבי הכפר שוב התאספו סביב האבן, הביאו את המתנות שלהם, התיישבו במעגל והשתתקו. והאבן שוב סיפרה להם סיפורים עד שקיעת השמש ואחר כך אמרה:
"בואו מחר. אז אגמור לספר לכם על מה שקרה לפני הרבה, הרבה זמן."
ולמחרת שוב כולם התאספו ליד האבן והיא המשיכה לספר. ואחרי הצהריים אמרה:

"זה הכל. שמרו על הסיפורים האלה כל עוד קיים העולם. מסרו אותם לילדים ולנכדים ולצאצאים שלהם. יהיו ביניכם כאלה שיזכרו את הסיפורים טוב יותר מאשר האחרים. ואם תרצו שמישהו יספר לכם סיפור תביאו לו מתנה כלשהי. ותזכרו תמיד את מה שאמרתי לכם."
כך זה קרה. מהאבן הזו באה לאינדיאני-סנאקה כל הידע על מה שקרה לפני הרבה, הרבה זמן, כאשר העולם היה שונה לגמרי.